

DAHA ÇOK ÜRETMELİYİZ

Türk toplumu iki yüz elli yıldır batılılaşmayı ve yanlış batılılaşmayı tartışıyor. Üç tarzı Siyaset iklimine sıkışmış Türkiye geçen zaman içerisinde çok şey kaybetti. Bu gidişle milli uyanış dediğimiz hareketlerin sağladığı ivme ile bir iki yüz elli yılda yanlış İslamlaşmayı tartışarak zaman geçireceğiz. İslamcı olduğunu iddia eden aydınlarımızın Mehmet Akif ve Sait Halim Paşanın düşüncelerinden daha ileride olduğunu ve toplumsal hayata ilişkin daha anlamlı düşünceler ileri sürdüklerini iddia edebilir miyiz? Müslüman toplumların bin yıldır ürettiği düşüncelerin basit, ince ayırım farklılıklarının ötesinde köklü ne tür eleştiri dışı önerileri var doğrusu merak ediyoruz ve öğrenmek istiyoruz. Birileri çıkarda bizim bu cehaletimizi giderirlerse sevincimiz artar.

Batılılaşmanın en son kustuğu hazine “Ezanın Türkçe Okunması” Batıcılarımızın batılılaşmadan anladığı böylesine derin ve köklü. Dünyanın küçük bir elektronik devreye döndüğü günümüzde Türkçe bilmeyen Müslümanın ülkemizde işinin olmaması tezi ise bunun bir sonraki adımı. Neredesin akıl sorumuzu hatırlama zamanı... Onun için bu dergide yazıyoruz.

Türkçülük tezi Türklüğün kuyusunu kazan bir anlayışla biçimlenmeye ve anlatılmaya devam ediyor. Samimi düşüncelerin ise toplum tarafından görülmesinin önünü almak en temel hareket tarzımız. Üç tarzı siyaset anlayışıyla ülke alacağı mesafeyi almıştır. Toplum düşünceleri sentezleyerek hayatına yön çizmiştir. Bu düşünceler toplum hayatında anlamlı bir iz oluşturmuştur. Topyekûn yapmamız gereken bu izi daha kalıcı ve kendi medeniyetimizin mührü haline germektir. Bilmemiz gereken 19. Yüzyılda harmanladığımız Üç Tarzı Siyaset anlayışıyla 21. Yüzyılın sorunlarına çözüm sunamayacağımızdır. Çünkü hayat dediğimiz şey değişmiş, insan denilen varlığın zihni yapısı değişmiş, “Dünya” ve “Vatan” kavramı bile değişmiştir. Dünya, neredeyse elektronik devrelerden ibaret hal almıştır. Vatan ise sizin düşüncelerinizin ve ürünlerinizin karşılık bulduğu yerler haline gelmiştir. Düşünceleriniz ve ürünleriniz dünya coğrafyasında ne kadar yaygın o kadar anlamlı bir toplum olabiliyorsunuz. Bu gerçeği göz ardı ederek varacağımız bir yer yoktur. İnsanlarınızın dolaşımı hızı ile ürünlerinizin dolaşım hızını ve paylaşımı yani vatan denilen dünya coğrafyasına yayabildiğiniz oranda sözünüz dikkate alınıyor. Çalışmak ve üretmek işin asıl gücü. Daha az üreterek daha fazla Türk ve daha fazla Müslüman olamıyoruz vesselam.

A•KALEMLER

- Selim TUNÇBİLEK
“Çeviri Üzerinden
Türkçeye Yüklenmek”
- İlkey COŞKUN
“İnsan Denen Şey”
- Fatma DAĞLI
“Terazi”
- Mustafa IŞIK
“Yusuf’a Güzelleme”
- Melike ALPASLAN ÇELİK
“Canistan Yusuf Atılğan”
- Zehra Meral KONŞUK
İVECAN
“Pencerende kendini
Kandırmacalar”
- Şakir KURTULMUŞ
“Şiir Yalnızlıktan Ölebilir”
- Hatice BARAN
“Feryat Aşk Ölüm Müslüm
Baba”
- Mustafa YILMAZ
“Akasyayı Son Koklayan İçin Bir
Kucak”
- Burhan KALE
“Yeni Gün”
- Osman AYTEKİN
“Hukuk Çelişkisine Dair Bir
Roman Davet”
- Nursel KEÇE
“O Çocuk Benim”
- Selin Meriç ÜNAL
“Sonun Başlangıcı”
- Kurtuluş ÇELEBİ
“Çiçek Rüzgârı”

ÇEVİRİ ÜZERİNDEN TÜRKÇEYE YÜKLENMEK

Selim TUNÇBİLEK

Edebiyatımızın ve okurun ağırlık merkezini önemli oranda çevirinin oluşturduğu inkâr edilmez bir gerçektir.

Hangi dilden olursa olsun Türkçeye aktarılmış edebi eseri elinize alırsanız alın ilk karşılaşacağınız çarpıcı cümle dilimizin yetersizliği üzerine söylenmiş ölçüsüz sözler olacaktır. Bu yaklaşımların kiminde çevirmenlere hak vermek mümkün olsa da genelde doğru ve isabetli düşünceye sahip oldukları söylenemez. Anadilde ifade edilmiş bir düşünce kolay kolay başka dillere kendi dokusu ve tınısı içinde anlam bütünlüğü ile aktarılması hiç kolay değildir. Yapılması gereken tam olarak da bu değildir.

Çevirmenlerimizin çeviriye başlamadan önce Türkçede yazılmış bir eserin çeviri yapacakları dildeki metnini okumaları ve o dile çeviri yapan ustanın yaklaşımlarını kendilerine örnek almalarıdır. Göreceklardır ki hiçbir çevirmen başka dilin imkânlarının kendi dilinde karşılığını bulmak için anadilini aşağılama yolunu tercih etmiyor. Bu yaklaşımı çeviri yaptığı dilin dil özelliklerini ve onun kültürel boyutunu anlatmak ve aktarmakla yetiniyor. Konusuna ilişkin dilin hangi kaynaklardan beslenip gelişerek böyle bir eserin vücut bulmasına yol açtığına değiniyor. Dil ile düşünce arasındaki bağın gücüne işaret ediyor. Kültür dokuları farklılığının dil ve düşünce arasındaki ilişkiler yumağı ile nasıl biçimlendiğine ilişkin cümleler kuruyorlar, düşünceler ve tezler ileri sürüyorlar. Başka bir hayatın, dilin, düşüncenin ve kültürün var ettiği eseri kendilerine basamak yaparak öz dillerini küçük görme, yetersizlikle suçlama gibi yollara asla sapmıyorlar. Çevirmenler bilmelidirler ki sadece bir eseri bir dile

aktarmazlar. Başka kültür öğelerini ve öbeklerini bambaşka bir kültüre dil aracılığıyla taşımaya çalışırlar. Bunun ne derecede zor bir iş olduğunu en çok çevirmenliği meslek olarak kabullenmiş olanlar bilirler.

Çevirmen bir eseri çevirirken en çok yaptığı şey iki kültürü dil aracılığıyla karşılaştırmak olduğunu baştan bilir. Bu karşılaştırmadaki güçlkle baş edebilecek gücü kendinde bulursa çeviri işine girişmelidir. Çeviri kaynak dil ve kültür ile hedef dil ve kültür arasında yakınlık oluşturma, iletişim kurma işidir. Değilse iki kültür arasında dil üzerinden ilerlerken herhangi bir dili küçümseme ve onu yetersizlikle suçlama gibi bir yola sapmamalıdır. Elbette ki kültürlerin ve dillerin yaşanmışlıktan kaynaklı kendilerine göre üstünlükleri ve zaafı vardır. Bu asla bir diğerrinin daha değerli veya değersiz olduğu sonucuna götürmez insanı. Sadece kültürlerin ve dillerin farklılıklarına işaret eder.

Çeviride kaynak metne sadakat son derece önemlidir. Yalnız bunun kutsanacak bir yönü olmamalıdır. Kaynak metne sadakat çevirmenin çevireceği dile sadakatten ileride olmamalıdır. Kaynak metin çevirmen için çeviriye başladığında sadece bir materyal olarak kalmalıdır. Zira metnin aktaracağı dil ve kültür içinde anlaşılabilirliği esas metnin asıl gücü haline gelecektir. Çevirmenin kaynak metin karşısındaki özgürlüğü hedef dilde ortaya çıkacak metnin başarısıyla ve özgünlüğü ile doğrudan ilişkili olacaktır. Çevirmen bu özgürlüğünden taviz vererek daha nitelikli bir eser tasarlayamaz. Zira her çeviri yeni bir kurgudur.

Çeviri bir metnin birebir başka bir dile aktarımı değildir. Birebir aktarım düşüncesinde

olan çevirmenler dil ve kültürler arası problemler ile baş başa kalacaklardır. Bu tür çeviri eserleri sanatsal metinler olarak görülemez. Üstelik kaynak dilde yaratılmış sanatın gücünü öldürdüğü gibi hedef dil ve kültürde kalıcı bir iz de bırakmaz.

Pek çok çevirmenin dil sorunu olarak gördüğü noktalar aslında temelde bir kültür ve medeniyet idraki sorunudur. Kültürün ürettiği dil, dilin ürettiği kültür etkileşimleri çevirmenlerde yalnızca dil sorunuymuş gibi görülüyor ve değerlendiriliyor. Bunun ciddi bir algı eksikliği olduğunu vurgulamak gerekir diye düşünüyorum.

Edebi çeviri metinlerinde karşılaşılan temel kusurlardan biride bilgi yanlışlıklarına yönelik çevirmen değerlendirmeleridir. Mesela herhangi bir A. Rimbaud çevirisinde şöyle bir hükümle karşılaşabilirsiniz. *“Mensur şiir Türkçemizin enine boyuna işlediği bir tür de değildir.”* Şimdi bu düşüncenin yerindeliği konusunda aynı fikirde bir dilci veya edebiyatçı bulamazsınız. Türkçenin en devasa eserleri mensur eserlerdir. Dede Korkut Hikâyelerinin anlatıldığı demiyorum kaleme alındığı dönemlerde *“Mensur Şiirin”* örneğim mi vardı? Dede Korkut Hikâyeleri baştan sona Mensur şiir örneği denilse yeridir. Secili nesir bütün bir Osmanlı nesrinin neredeyse temel özelliğidir. Hikâyeye dayalı metinler mesneviler sırf kafiye den ötürü bunun dışında tutulması anlaşılabilir değildir. *“Batılı anlamda”* örnek temeline dayalı yaklaşımların bizi getirdiği çıkmazlar bunlar. Böyle bir yanlış yoruma yol açan neden; özünde kendi kültürel derinliğini çevirmenin bilmemesinden kaynaklıdır. Ya da Fransız şiirindeki birebir özelliklerin Türkçede aranmış olmasına dayanıyor. Bu tür değerlendirmeler dil algısının sadece bugün kullanımda olan gündelik konuşma dili olarak anlaşılmasının çevirmeni sürüklediği noktadan yaptığı değerlendirmeler olarak ta görülebilir. Bir çevirmen kültürleri yarıştırmaktan ve hangisi-

nin hangisine daha üstün olduğu konusunda görüşlerini hedef metine alt ve üst metin olarak eklemek yerine kültürler ve diller dolayısıyla toplumlar arasında ortak anlayış ve kavrayış noktalarına yönelmelidir.

Çeviri üzerinden Türkçenin hırpalanması ülkemizde ne yazık ki genel bir tutumdur. Bu çevirmenlerin kaynak dil hassasiyetlerinden ötürü değil, bilgi eksikliğini göstermektedir. Bundan çevirmen şiddetle kaçınmalı, hedef metnin varsa kusurlu olduğuna ilişkin düşüncesini kendine saklamalı, hiçbir dil ve kültürü zedelemeye, küçük görmeye yeltenmemelidir.

İnsan Denen Şey

doğum ve ölüm arasındaki şey
dünyalık baş dönmesi seyrüsefer

onbeş yaşında
çıktığımız kavga yolu
yara bere yumruk dik
çırpınan insan

yaş yirmide
ekmeğin kavgasına düştüğümüz
fukara bedenlere palto, iş ve aş
maaşla tutuşturulan bordro
harcanan insan

nefis denen şey her yaşta
aç kurt bela, düşman başına
uçuk ve kaçık hâl, yaramazlık
canhıraş insan

birde şiirle buluşulan günden beri
başka bir kavgada biz

İlkay COŞKUN

TERAZİ

Fatma DAĞLI

Yine aynı saatte, yine aynı yerde, yine aynı dokunaklı ses...

"Bana ne bahardan yazdan, bana ne bo-randan kardan..."

Buz mavisi tüten kaldırım taşlarından ba-şımı kaldırıp donmuş kirpiklerimin arasından hiçbir üşüme emaresi göstermeyen kömür gözle-rine kaçamak bir bakış konduruyorum. Düşünce-lerimi okumuş olabileceği mahcubiyetiyle başımı öne eğmeye çalışıyorum. Her zaman uzaklara dalan, gelen geçeni fark etmeyen bu meczup şimdi öyle derinden bakıyor ki gözlerinin kara-sında kayboluyorum.

Şaşkın şaşkın etrafıma bakıyorum. Bir şey göremiyorum. Ama nasıl desem hem dar hem geniş, hem sıcak hem ürperten bir yerde-yim. Zihnim bulanıyor. Kendi kendime konuşuyo-rum:

"Neredeyim?"

"Merak ettiğin yerdesin."

"Efendim?"

Bu ses... Kim... Yalnız değil miyim yoksa? Buraya nasıl geldim, bu garip yerde ne arıyorum, ne görmeyi umuyorum? Üstelik bir başıma, böyle savunmasız... Arkamı dönüp var gücümle kaçma-ya yelteniyorum.

"Geldiğin gibi destursuz mu gideceksin?"

Ayaklarım birbirine dolanıyor, sendeliyo-rum. Hiç böyle olmazdı. Bilinçaltımın bir oyunu olmalı bu, evet evet öyle olmalı. Ellerimle kulak-larımı kapatıyorum.

"Gönül penceremden gizlice sızan sen de-ğil misin?"

Dimağım gözbebeklerine takılıp kalmış ol-duğum ana götürüyor beni. Uğradığım haksızlığın yüreğimde açtığı yaranın benzerlerini başkaların-da bulabilmek; sessizce, sözsüzce, aslında gizlice hissettiğim acıyı paylaşabilmek içindi belki de kaçamak bakışlarla onu süzüşüm.

Damarlarım alev almaya başlıyor. Vücu-

duma yayılan sıcaklık parmak uçlarıma, dudakla-rıma, saç diplerime hücum ediyor. Bir insanın mahremine girmiş olmanın utancıyla tepeden tırnağa kıpkırmızı kesildiğimi hissediyorum. Ka-ranlığın arkasına gizleniyorum.

"Bilmeden mi gideceksin?"

"Nnn, ne, neyi?"

"Neyi görmek, neyi bilmek istediysen onu."

"Ee, şey, ama karanlık..."

"Görmek için ışığa ihtiyacın yok"

Ürkek ürkek siyaha boyanmış koridorlarda geziniyor, el yordamıyla yolumu bulmaya çalışı-yorum. Zemin kaygan. Artık ayak seslerimden başka bir şey duymuyorum. İleride kızıl ışıklar saçan bir yumru görüyorum. Yavaş yavaş yaklaşı-yorum. Nasıl da sıcak, tuhaf bir duygu kaplıyor içimi. Korku gibi, merhamet gibi, biraz sevgi biraz nefret gibi. Büyülenmiş gibiyim. İhtiyatı elden bırakıyor, ışığa doğru bir adım, bir adım daha atıyorum. Bir an gözlerim ayakkabılarıma takılı-yor. Bunlar uzun zaman önce terk ettiğim kırmızı pabuçlarım değil mi? Ellerimle yokluyorum, ço-cukluğuma, gençliğime dokunuyorum... Nedamet rüzgârlarıyla sarsılıyor tüm benliğim. Derinlerimi, derinlerimde kalanları geri istiyorum. Derken bir el ittiriyor arkamdan, dengemi kaybedip düşüyo-rum. Avuçlarım, bacaklarım, dizlerim ıslanıyor. Bu da neyin nesi? Ilık ılık, yapış yapış. Temizle-meye çalıştıkça daha çok bulaşıyorum, bulaştıkça bulaşıyorum. Sonunda debelenmekten yorgun düşüyor ve dizlerimin üstüne yığılıyorum. Bom-boş ellerim kucağımda, düşünüyor, düşünüyo-rum. Bir zaman sonra çaresizliğin çökerttiği be-denimi zorla doğrultuyorum. Yüreğimde yenilgi-nin acısı, üzerime sivaşanları ayaklarımda sürü-yerek yapayalnız yoluma devam etmeye çalışıyo-rum. Aklım şaşıyor ve yeniden kayboluyorum...

Dilimle dişimin arasında bir fısıltı:

"Bu dünyanın direği yok, merhameti yüreği"

yok...” Boğazım düğümleniyor, susuyorum.

Gözleri ışığı işaret ederek yeniden dile geliyor:

“Kılavuzun gereği yok, yolun sonu görünüyör...”

Orada, o kızıl yumrunun içinde parıldayan bir direk görüyorum.

“Nedir bu” diyorum.

“Adalet” diyor. “Gönül şirazesı...”

Öyle ortadan, öyle dengeli duruyor ki adalet heykelinin gülümseyen yüzünün asıldığına, derin tefekkürlere daldığına, vicdan karşısında tüm kanun kitaplarının ne kadar aciz kaldıklarına şahit oluyorum.

Evet, ve onun davudi sesi bir kez daha içime işliyor:

“Yolun sonu hakikattir. Ben nedenleri, niçinleri bıraktım, vefa yoksunlarını kendi vicdanlarının mizanına havale edip özgürlüğüme kavuştum. O günden beri de şu gördüğün teraziyle gönüller tartarım. İşte merak ettiklerinin cevabı budur” diyerek yüreğindeki kangren olmuş yaraya üflüyor kara gözlerin derinliğini.

Kendime geldiğimde tartının üstünde olduğumu fark ediyorum. İbre bir sağa bir sola doğru hızla hareket ediyor. Dehşete kapılıyor ve telaşla iniyorum kaldırıma. Bakışları yine ötelere dalmışken gitmenin tam sırası. Ama gidemiyorum. Bir şey unutmuş gibiyim. Ne olabilir ki... Çantamı karıştırıyorum, ceplerimi yokluyorum. Yok, yok... İlk kez gülümsediğini görüyorum.

“Tamam” diyor, “Üstü kalsın...”

Minnet ve teeddüp duyguları içerisinde apar topar ayrılıyorum oradan.

Ertesi gün her zamanki yerinde bulamıyorum onu. Gözlerim sağı solu tarıyor. Yok. Belki de hiç yoktu, ya da hep var, kim bilir... İçim burkulu-yor, hissediyorum. Her zaman sırtını dayayıp oturduğu kale duvarlarına yaslıyorum bedenimi. Surlardan bir damla yaş süzülüyor avucuma. Dile geliyor kendi varlığınca, şaşırmıyorum.

“Geçtim dünya üzerinden, ömür bir nefes derinden...”

Dalgın dalgın içime doğru yapacağım yeni bir yolculuğa hazırlanırken, yanı başımda yalın ayak, başıkabak bir çocuk beliriyor:

“Tartalım mı abla?”

Yusuf’a Güzelleme

Kaleme ve kelama ant olsun ki
adın, yedi uzun yılın ardından
dudağı ıslatan kuyuda su
özlemek, yüreği ince saran
arkası yırtık gömlek kokusu

Bildiğim ıslak ad senin, Yusuf
kurt uluması kadar göğşe değen
yere batan kuyu dibince derin
kardeşlerin ne karadır yüzleri
sesini duymamanın uğultusu

Kılıç hep ateşle sınıanır, Yusuf
yüzün okumakla bitmez abide
inler ceylanı gör, gözü sürmeli
Celud’u deviren sapan kadar
dağa alevdir Zeliha arzusu

Güzel olan adında saklı, Yusuf
kervan yenilgi vaktinde, şimdi
gün sesine kulak kesildi zindan
esvap kokusu kadar uzaktan
feraha bulandı babanın göğsü

Ey ben-i âdemi kukla eden
zamanede seyeran felek!
adını göğsüme kilit eyledim
beni hak yolundan ayıran bu
nedir sendeki dünya hevesi.

Mustafa IŞIK

CANİSTAN / YUSUF ATILGAN

Melike ALPASLAN ÇELİK

Türk Edebiyatına *“Aylak Adam”* adında güçlü bir karakter ve modern edebiyatımızın mihenk taşları romanlar kazandıran Yusuf Atılgan edebiyat dünyasında kalıcı iz bırakan güçlü kalemlerimizden. Ömer Kavur’un yönetmenliğini yaptığı, yurtiçi ve yurtdışında sayısız ödüle layık görülen film ve *“Anayurt Otel”* romanı ile hem sinema hem de edebiyatımızda tesirleri süren bir yazar. Atılgan, 1921’de başlayıp 1989’da biten hayat yolculuğunda çok az eser bırakmış olsa da sanat alanında niteliğin nicelikten çok daha önemli olduğunu hepimize göstermektedir. Yukarıda adı geçen iki romanın yanı sıra bir öykü bir de çocuk kitabı olan yazarın en son kaleme aldığı ve tamamlamaya ömrünün yetmediği bir de *“Canistan”* adında romanı bulunuyor.

Yusuf Atılgan önceleri *“İşkence”* adını vermeyi düşündüğü romanı *“Canistan”*ın; *Duruşma, Yargıç, Tanık ve Sanık* bölümlerinden oluşmasını planlasa da son bölüm olan *Sanık’ı* yazamadan vefat ediyor. Kitabın tamamlanmamış olduğu yalnızca Atılgan’ın kalemini tanıyan dikkatli okur tarafından anlaşılmaktadır. Kitap bölümde farklı birinin hayat hikâyesine yoğunlaşmaktadır. Bu haliyle roman, ilk bölümde Tokuç Ali ile başlayıp sıçrayışlarla başka kişiler üzerinden devam ediyor. Kitap çok farklı birinin hikâyesi ile son bulurken Tokuç Ali’nin öyküsüne yer verilmemiş olması kurguda eksiklik olduğunu belli ediyor.

Duruşma bölümünde Tokuç Ali ile küçük yaşta yanlarına yanasma olarak gelen Selim’in yıllar sonra yüzleşmesine şahit oluyoruz. Selim’in niyeti yıllarca içinde büyüttüğü kininin intikamını almak. Tokuç Ali’nin cezasını kesen Selim’in hikâyesini *Yargıç* bölümünde okuyoruz. Alınan intikama şahitlik eden Kadir’in öyküsünü ve ilk sahnede yaşanan olayın akıbetini *Tanık* bölümünden öğreniyoruz. Yargılamanın diğer unsuru olan *Sanık’ı* ise ne yazık ki okuma şansımız olmuyor. Roman tamamlanmamış olsa da kitapta bir son bulunuyor. Açıkta kalmış bir konu yer almıyor.

Yusuf Atılgan’ın öykü kitabına baktığımızda bölümlerin Köyden, Kasabadan ve Kentten olarak düzenlenmiş olduklarını görüyoruz. Aslında romanlarında da aynı durum söz konusu. Eserlerinde modern insanın sıkışmışlığını, çaresizliğini ve yalnızlığını anlatan Atılgan, *Aylak Adam*’da kentte yaşayan C. adındaki entelektüel bir adamı ele alırken, *Anayurt Otelinde* bir kasabada otel işleten Zebercet adındaki anti-kahramanı üzerinden hayatı sorguluyor. *Canistan* da sanki üçlemenin köy halkasını oluşturuyor. *Canistan*’ın

diğer iki romandan farkı ise dilinin daha yalın ve akıcı olması. Kitapta zaman zaman yöre halkının ağzından yapılan konuşmalar okuyucuya samimi bir hava veriyor.

Atılgan’ın roman kahramanlarına baktığımızda ise her birinin takıntıları olduğuna şahit oluyoruz. *Canistan*’da Selim’in çocukken Tokuç Ali ile yaşadığı ufak bir olayı büyütüp ona karşı yıllarca kin beslemesi ve sonunda intikamını almak istemesi aşağılanma takıntısının sonucu. Benzer bir takıntıyı *Anayurt Otel*’inde Zebercet’e görüyoruz. Zebercet otelde bir gece konaklayıp giden kadının tekrar oteline gelmesini günlerce bekler. Selim nasıl ki kini yüzünden bütün hayatını değiştirmişse, Zebercet de tutkusu yüzünden hayatını ters düz eder. *Aylak Adam*’da ise eş ruhunu arayan C. karakterinin bitmek bilmeyen arama, kimseye bağlanamama takıntısını görürüz. Tüm bu takıntılar günümüz insanının yaralarını gözler önüne sermektedir.

Canistan romanını toplumsal yönden ele aldığımızda; kitabın bu anlamda zengin katmanlardan oluştuğunu görebiliriz. Kitapta uzun uzun yer alan bağcılık, üzerine olan metinler köy yaşamının fiziksel olarak ne kadar emek istediğini, hayatta kalabilmek için çalışmanın önemini gösteriyor. Öte yandan Selim karakteri üzerinden köydeki sınıfsal farklılıkları anlayabiliriz. Köy yaşamında insanoğlunun sıkışmışlığını bu karakterin yaşamındaki değişimler üzerinden görmek mümkün. Köyde sistem; ağa, esnaf, yanasma, işçi, kendi toprağının sahibi olup kendi yağında kavrulanlar ve eşkiyalardan oluşuyor. Bunlardan başka insanlar için başka bir yaşama alanı bulunmuyor.

Kitapta yer alan bir diğer toplumsal durum ülkede milli mücadele döneminin yaşanması. Yapılan savaşlar, verilen mücadele ve rejimin değişmesi romanda yalnızca birer figür olarak yer alsa da, yazar kör göze parmak sokmadan o dönemi köylü üzerinden naif bir şekilde anlatıyor ve bir kez daha anlıyoruz ki edebiyatı sanat yapan en önemli olgulardan biri anlatılandan ziyade gösterilenin okuyucuya yaşattığı etki. Kitabı okuduğumuzda o dönem düşmanın ayak basmadığı köylerde yaşamın şehir hayatındaki gibi çok etkilenmediğini, cumhuriyetinin ilanının önemini yalnızca üzüm fiyatlarının artması üzerine bir beklenti ile yaşayan insanları görüyoruz. Yalnızca bu açıdan ele alındığında bile romanın üzerine konuşulacak daha çok husus bulunuyor.

PENCERENDE KENDİNİ KANDIRMACALAR

Zehra Meral KONŞUK İVECAN

Çok bakıyoruz aynalara çoook! Bu yüzden toplum gittikçe bozuluyor. Toplum bozuldukça kendimizi daha fazla ayna karşısında buluyoruz. Ayna, toplum, aynaya bakmak ifadelerini nasıl bağdaştırdığımızı düşünenler için hep birlikte Hz. Ali devrine gitmemiz gerekiyor.

İnanmayan bir kişi Hz. Ali'yle karşılaştığında ona "Ne kadar çirkinsin." der. Hz. Ali gayet sakindir "Haklısın". Kısa bir süre sonra bir mümin Hz. Aliye "Ya Ali ne kadar güzel, nurlu bir yüzün var." Hz. Ali'nin cevabı yine "Haklısın."dır; aynı sakinlikle. İki olaya da şahit olan biri durumu anlamlandıramaz ve merakını da yenemeyerek "Ya Ali! Sen ki Müslümanların olması gerektiği gibi asla yalan konuşmazsın ama sana çok çirkinsin diyene de sana çok güzelsin diyene de "Haklısın" dedin. Lütfen beni aydınlat. Hz. Ali sakinliğinden ve yüzündeki tebessümden hiçbir şey eksiltmeden:

--Kişi karşısındakinin ruh aynasıdır. İçi güzel olan baktığı şeyleri de öylesi hoşlukla görür. Ruhunu güzelleştiremeyen ise kendi gibi çirkinlik görür. Onlar bana bakarken aslında kendileriydi benim yüzümde gördükleri. Unutma ayna ne görüyorsa onu gösterir.

Her yan eleştirmen doldu. Dilimizi nereye saplayacağımızı kolaçan ediyoruz sürekli. İğnelerimizden kendimiz hariç herkes nasibini alıyor. Avcılıkta da pek mahiriz. Acıtmak istediğimiz kim olursa olsun hedef daima 12'den vuruluyor. Aynaya bakıyoruz bakmasına da baktığımızın ayna değil pencere olduğunu varsayıyoruz:

O çirkin, bu kaba, şu cahil, beriki dedikoducu, öteki tembel, şuradaki konuşmaktan aciz, buradaki tam bir embesil; gel de laf anlat anlatabilirsen. Herkesin bir kulp yeri var bize göre çünkü bu kulpları hemen monte ediyoruz.

Peki ya biz? Ooo bizden daha saf ve temiz geldi mi acaba şu dünyaya? İnanılmaz iyi niyetliyiz, karıncayı bile incitmek istemiyoruz. Vurup vurup devirdiğimiz insanlar mı; yok canım onlar karıncaları ezmemek için eğilip doğrulurken yanlışlıkla çarpıverdiklerimiz. O kadardan bir şeycik olmaz. Asla insanların arkasından konuşmayız çünkü söylediklerimizi yanımızda olsalar onların yüzüne de söylemekten çekinmeyiz. Hem yalan söylemiyoruz ki canım zaten olan şeyleri anlatıyoruz. Yani bizim yaptığımız dedikodu sayılmaz.

Geçen gün onlarca lafı tepesinden aşağıya boşalttığımız mı? Biz normalde çok kibar insanlarız ama o da canımıza tak ettirdi canım; hak etti doğrusu. Yoksa tenezzül eder miyiz? Ne yani arkamızdan bizi çekiştirenin yanına kâr mı bırakacaktık?

Biz çok iyiyiz. O kadar iyiyiz ki kimse iyilik konusunda elimize su dökemez. Kimse ama hiç kimse anlamıyor bu yüzden bizi. Daima kötü olan onlar. Hep iyiliklerimize karşı kötülük buluyoruz bu yüzden artık biz de iyi olmayacağız!

Tamam canım, en son ne zaman iyilik yaptığımızı hatırlayamadık. Ee ne olmuş yani; soruyu bir anda şey ettirdiğiniz için (Bu da ne demekse?) kafamız karıştı!

İnsanların cehaletlerinden de bıktık artık. Biz sürekli okuyoruz. Sorun bize; bestseller olmuş ne kadar aşk, vampir, korku, cinayet romanı varsa hepsini okuruz. En bi kıymetlilerimiz. Allah'tan böyle kitaplar çıktı da klasikleri okuma zulmünden kurtulduk. Best seller olmuş moda kitaplar okumak bize çok da bir şey katmıyormuş. Yalan bunlar; hep boş laf! Daha geçen gün bizim arkamızdan iş çevirmeye kalkışan birine okuduğumuz bol entrikalı popüler romandan esinlenip öyle dolaplar çevirdik ki görsün dünya kaç bucakmış. Hep iyi olduğumuz için geliyor bütün bunlar başımıza. Hep iyiyiz, daima daha güzelizez, akıllıyız, zekiyiz. Biz asla ve kat'â kimseleri kıskanmayız ama çevremizde kim varsa bizi kıskanmak için daha buradan şehir dışına kuyruk olmuş durumdadır.

İşte böyle!

Ne kadarına inandınız satırları okurken bilmiyorum fakat toplumun ciddi bir kesimi bu kafada. Korkarım baktıkları yerin pencere değil de ayna olduğunu keşfedene kadar da devam edecek bu durum. Tolstoy'dan alalım özlü sözümüzü: "Herkes insanlığın kötüye gittiğini kabul eder de kimse kendisinin kötüye gittiğini kabul etmez." Bir hastalığın tedavisi o hastalığı kabullenmekle başlar. Toplum kurtarmanın yolu da aynaya bakıyor olduğumuzu kabul etmek. Karşımızdakiler değil eleştirdiğimiz beğenmediğimiz birçok şeyi kıyısından köşesinden bizler yapıyoruz.

Ruhlarımızın arınmaya ihtiyacı var. Kim aynanın karşısına geçtiğinde güzel bir görüntü görmeyi istemez ki?

Şakir Kurtulmuş şiirimizin sessiz fakat dip dalgalarından biri.

Şakir Kurtulmuş:

***“Yazının yükü ağırdır üzerimizde.”
“Şiir yalnızlıktan ölebilir.”***

.Dördü şiir olmak üzere sekiz yayınlanmış eseriniz var. Denemelerinizde isimlere bakınca neyin izini sürdüğünüzü sormak isterim. Şakir Kurtulmuş iz süren bir şair midir? Şiirde neyin izini sürüyor, denemede neyin izini sürüyor?

.Sanat, edebiyat, kültür, sorumluluklarımızı yerine getirdiğimiz bir alan adı. Hayatın her veçhesinde sahip olduğumuz yükümlülüklerin yerine getirilmesi noktasındaki çabalarımızın sergilendiği bir bütün içerisindeki sınırlı bir alanda yürütüyoruz bu çalışmaları. Sanat, edebiyat bu bütün içerisindeki pek çok alandan bir tanesi. Herkes kendisini bulunduğu alan içerisinde değerlendirip belirlediği bir yolu takip edebilir, izini sürebilir. Bizim takip ettiğimiz serüven de bu alan içerisinde. Yazının yükü ağırdır üzerimizde. Elbette hakikatin izini sürüyoruz. Tür olarak ortaya koyduğunuz eserlerin şekli, biçimi, üslubu nasıl olursa olsun önemli olan bu sorumluluğu idrak edip etmediğiniz noktasında ortaya koyduklarınızdır. Sorumluluk alanınızda yerine getirdiklerinizle takip ettiğiniz yol haritasını, sürdüğünüz izin ipuçlarını veriyor olabilirsiniz. Bizim de yaptıklarımız, yazdıklarımız bu çerçevede değerlendirilebilir diye düşünüyorum.

.Gelenek ile şiiriniz arasında nasıl bir bağ olduğunu düşünüyorsunuz. Yeni kitabınız “Göğe Asılı Şarkılar” da sorduğunuz soruyu size sormak isterim. Şiir size hangi kapıdan açılır?

.Şiirin doğup büyüdüğü, beslendiği giderek kendi ürünlerini ortaya koymaya başladığı alan geleneğin ışığı ile aydınlanan bir mekândır. Şiirde kullandığımız kelimelerden tutun da kelimelerin oluşturduğu birlikteliğin ortaya çıkardığı sonuca kadar geçmişle olan bağın bizi ne kadar etkilediği, eserimize ne kadar yansıdığı önemlidir. Geçmiş inşa eden zihniyet medeniyet kavramını en iyi biçimde kullanarak dâhil etmiş hayatın içine. O medeniyetin uzağında kalarak, izlerini takip etmeden yeni şeyler söylemek, güzellikler peşinde olmak mümkün müdür. Şiire giden yol tam da bu kavşakta beliriyor. Geçmişin izlerini takip ederken kapıların açıldığını görüyoruz peş peşe.. Kapının önünde durmak kadar hangi kapının önünde durduğumuz da önemli...

.“Ritmini bulursa şiir/ uzaklara götürür” seni derken şiir insanı kendine yani insana mı götürüyor sizce yoksa insandan uzaklaştırıyor mu ne kadar uzağa götürüyor? Günümüz şiirinin hayat ve insan ilişkisini nasıl görüyorsunuz?

.Şiirin önünüzde açılan kapılarından girdikçe içerde karşılaştığınız her durum hayatın ta kendisiyle buluşturuyor sizi. İnsan şiirin içinde ne kadar iyi görünüyorsa, şiir de insanda o kadar güzel görünüyor. Şiirin içinde insan yoksa insanı çekip çıkarırsanız şiirden, o şiir yalnızlıktan ölebilir. Ya da kendisini topluluk önünde cırlıçıplak kalmış gibi hissedebilir. Şiirin özünde insan olduğunu, insanı en iyi anlayanların da şairler olduğuna şahit olmuşuzdur çoğu kez. Şairin hayatla imtihanı da burada başlıyor zaten. Ne kadar yakın insana, ne kadar önemsiyor, ne kadar değer veriyor. Nasıl anlamlandırıyor ilişkisini. Bu sorulara cevap vermeye çalışıyor şiir. Ağrıyan yanlarımız insansızlıktan...

.Gökte asılı şarkıları okurken şunu düşündüm. Şakir Kurtulmuşun şiirlerinin

geri planında ses ve musikiyle oluşturulmuş izlekler diğer kitaplarındaki şiirlerinize göre azalmış sanki. Sesler ve musiki ritim izleklerinin azlığını neye yoruyorsunuz? Daha dingin hareketsiz bir hayata mı yoksa yorgunluk mu? Şairin inzivası mı? Nedir sebep?

. Yorum okuyucularıdır muhakkak. Bana göre bu kitaptaki şiirler kendi içinde kendi sesini oluşturuyor. Kendi müziğini söylüyor. Her kitabın nasıl bir öyküsü varsa bu kitabın da var şüphesiz. O öykünün kendi müziğini de oluşturduğunu düşünüyorum. Bunda ne kadar başarılı olup olmadığımız okuyucunun, eleştirmenin değerlendirmelerinde daha iyi anlaşılacaktır. Hareketsiz bir hayat benim tarzım değil. İlk gençlik yıllarımdan bu yana sürekli bir hareketlilik içinde buldum kendimi ve bu devingenliği hiç bırakmadım diyebilirim.

.Bir yayınevinde editör olarak görev yapıyorsunuz. Oradan bakınca ayrıca bir yazar ve şair olarak kültür hayatımızın bu günkü durumunu nasıl görüyorsunuz?

. Okuma kültürünün giderek azaldığı bir dönem yaşıyoruz maalesef. Bunu doğuran nedenler üzerinde durup çok uzun konuşabiliriz ama bunun çok yararlı olacağını sanmıyorum. Nedenleri biliyoruz, neden böyle bir kısır döngü içindeyiz buraya nasıl geldik, bunu biliyoruz ama nasıl çıkacağımız üzerinde fazla durmuyoruz. Eğitimin, kültürün önemine inandığımızı söylüyor ama bu yönde atılmış adımlarımızın çoğalmasında çalışmıyoruz. Bir yerde bir eksiklik var onu bulup ortaya çıkarmalıyız önce. Kitap okuma oranlarına baktığınız zaman sanki kitap okuyan sayısı ne kadar fazla diye düşünüyor olabilirsiniz fakat okunan kitapların türlerine baktığınız zaman eğriliği görüyorsunuz. Edebiyat, sanat, kültür kitaplarının okuma oranlarının düşük seviyelerde oluşu bizi daha çok çalışmaya sevk etmeli. Sorumluluklarımızı gereğince yerine getirebiliyor muyuz diye yeniden sorgulamalıyız kendimizi. Nerede az çalıştığımızı, nerede geriye düştüğümüzü görüp oradan başlayabiliriz yeniden koşturmalıyız. Zor mu bu? Hayır. Yeter ki samimi olarak bunu hissedelim ve çalışmaya öyle başlayalım. O zaman netice almaya, eksikliği giderip daha doğru, verimli işler ortaya koymaya başlayabiliriz.

Şakir Kurtulmuş Hakkında:

18.Eylül 1958'de Eskişehir'de dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini burada tamamladı(1976).İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri Bölümü'nü bitirdi(1985).

1977 yılından bu yana çeşitli gazete ve dergilerde çalıştı. Yeni Devir Gazetesi'nde uzun bir süre 'Sanat-Edebiyat' sayfası hazırladı.

1980 yılında 'Tin Yazıtları' isimli bir edebiyat dergisi yayınladı.

'Önce Yayın-Dağıtım' isimli firmada kitap yayını ve dağıtım faaliyetinde bulundu.

İnsan Yayınları'nın kuruluşunda görev aldı.

Eskişehir'de lise öğrenimi sırasında arkadaşlarıyla birlikte 'Fecir' isimli bir duvar gazetesi çıkardı.

İlk şiiri Maveria Dergisi'nde 1978 yılında yayımlandı.

Kıyam, Yönelişler, Maveria, Aylık Dergi, Bursa'da Sanat Edebiyat, Edebiyat, Türk Dili, Şiir ve İnşa, Ay Vakti, Ayine, Bir Nokta, Şehir ve Kültür, Yedi İklim, Hayal Bilgisi, Temmuz, Edebiyat Ortamı dergilerinde şiir ve yazıları yayımlandı.

Beyan Yayınları arasında 'Hz. Hamza' ve 'Bilal-i Habeşi' isimli iki biyografi çalışması çıktı.(1.baskı 1985,2. Baskı 2013)

Türkiye Yazarlar Birliği ve Anadolu Yazarlar Birliği ve Es-Kader üyesidir.

Şiir kitapları:

Ah Güzel Bir Gün/Akabe Yayınları 1985(1.baskı),

Çıra Yayınları 2015 (2.baskı)

Yusu'f'un Kuyusu/Yedi İklim Yayınları 2013(1.baskı),

Çıra Yayınları 2015 (2.baskı)

Ölüm ve Ayna/Yedi İklim Yayınları 2014(1.baskı),

Çıra Yayınları 2015 (2.baskı)

Hoş Geldin: Deniz Farah ÇELİK

Dergimizin yazarlarından **Melike ALPASLAN Çelik**'in eşi **Fatih ÇELİK**'in kızları **VERA Çelik**'e kardeş olarak 26 Eylül 2018 tarihinde **DENİZ FARAH** adını verdikleri bir çocukları dünyaya gelmiştir. Yazarımıza ve çocuklarına hayırlı sağlıklı uzun ömürler diliyoruz. **Çelik** ailesini tebrik eder, saadet dolu nice mutlu yıllar dileriz.

FERYAT, AŞK VE ÖLÜM “MÜSLÜM BABA”

Hatice BARAN*

“Yaşamadan ölmeye itirazım var.” İnsanlar neden başkalarının hayatını merak eder. Başka hayatlardaki acı tatlı ne varsa görüp hayata dair teselli bulmaktır belki bu ilgileri. Biyografik eserler edebiyatta rağbet gören belki de en çok okunan türlerdendir. Sinemada da boy gösteren bu tür 26 Ekim’de (2018) Müslüm Gürses’in hayatını ele alarak karşımıza çıkar.¹ Senaryosunu Hakan Günday ve Gürhan Özçiftçi’nin yazıp görüntü yönetmenliğini Martin Ludmill Szecsanov’un yaptığı “MÜSLÜM”ün yönetmen koltuğunda KETCHE ve Can Ulkay oturmaktadır. Müslüm Gürses’in küçüklüğünü “Şahin Kendirci” büyümüş halini ise “Timuçin Esen, eşi Muhterem Nur’u “Zerrin Tekindor”, annesini “Ayça Bingöl”, babasını “Turgut Tunçalp”, onu müzik dünyasına kazandıran Limoncu Ali’yi “Erkan Can” ve doktorunu ise “Altan Erkekli” oynamak üzere rol alır. Bu güçlü kadro ile gerçek hayattan uyarlanan filmin izlenme rekoru kırma yolunda ilerlediği görülmür. “Sizi etkileyen en acıklı film hangisi? Sorusuna karşılık Gürses, yıllar önce “benim hayatım” diye cevap verir.

Film, 1979 yılında Müslüm Gürses’in geçirdiği trafik kazasını perdeye yansıtan sekansın ardından sanatçının çocukluğuna döner ve bu andan itibaren kronolojik bir seyir gösterir. Hayatının 1959’dan sonrası ele alınır. Müslüm Gürses, Şanlıurfa’nın Halfeti ilçesinin “Fistiközü” köyünde dünyaya gelir. Kardeşinin vefatı ile başlatılan hikâye, başlı başına Müslüm Gürses’in yaşadığı hayatın dramı üzerinde durmaktadır. Verdiği cevaptan daha ağır ve trajik bir yaşam hikâyesinin varlığı bu filmle daha iyi anlaşılmaktadır. Kardeşinin vefatıyla ailecek Adana’ya taşınırlar. Adana’da bir ayakkabı tamircisinde çıraklık ve tarlada sebze-pamuk ırgatlığı yapar. 12 yaşındayken müzik sevdasından dolayı hep babasından dayak yemesine rağmen Adana’daki halkevinde Limoncu Ali adında bir saz ustasının yanında türkü ve saz üzerine kendini geliştirmeye başlar. “Kaçtığın için mi geldin yoksa kovaladığın için mi?” O, hep babasından dolayı sokaklarda oradan oraya kaçarken aynı zamanda müzik sevdasını da kovalayan

biridir. Aynı yıl kahvehanenin bulunduğu meydanda halka türkülerini söylemeye başlar. Babası bu arada hırsızlık yaptığından hapishanededir ve bu zaman zarfı belki de annesinin, onun ve kardeşinin de en güzel iki yılıdır. Çünkü baba karakterindeki bu kişi; dayak atan, eve sarhoş gelen ve eşini, çocuğunu çalıştırarak onların sırtından beslenen na-merhamet bir bireydir. Değil, başkalarına kendisine dahi hayrı olmayan biridir. Müslüm Gürses, 14 yaşındayken bir küçük kamyonetin hoparlöründen duyduğu sesin, bütün mahallenin şahit olduğu türkü sevdasının peşinden koşarak düzenlenen “Altın Mikrofon Ses Yarışması”na başvurur(1967). Hapishaneden çıkan babası bu yarışmaya katılmasını hiç istemediğinden Gürses’in saçını kazır. Bu durum karşısında kabuğuna çekilen Gürses’i, Limoncu Ali’nin “Senin sesin boyundan da saçından da uzun. Senin sesin var ya senin sesin sen ancak susarsan kesilir” sözleri ile kendine gelir ve Gürses, bu yarışmaya katılıp birinci olur. Akşam annesi ve kardeşiyle mutlu bir şekilde eve dönen Gürses, hayatının en kötü gününü yaşayacağından habersizdir. Baba, yarışmayı uzaktan izlemiştir ve onlara kan kusturamaya yeminlidir. Gürses ve annesi, artık babanın yaptığı zulme dayanamadıklarını ve kaçacaklarını konuşurlarken baba eve gelip anne ve Ezo bebeği (2 yaşında) bıçaklar.

İnsanoğlu kendinden daha iyi ve güçlü olana tahammül edemez. Baba, oğlunu kıskanır ve otoritesinin sarsılmasının hıncıyla ne yaptığını bilmeden o sarhoş haliyle çocuklarının gözü önünde eşinin bedenine defalarca bıçağı saplar. Oysaki bir saat önce bugüne kadar sadece külahıyla avundukları o çikolatalı dondurmaya artık yiyeceklerini ve bisiklet almak gibi hayallerini gerçekleştirebileceklerini ve daha birçok şeye dair umutları yeşermişti. Kardeşinin getirdiği çamaşırları yıkayarak para kazanan, çocuklarına kol kanat gelen eşinden yediği dayağa rağmen küçücük değişimle, umutla hayata hemen bağlanan o güçlü kadın (Müslüm Gürses’in annesi: Emine Akbaş) ve küçük kızı Ezo ölür. Baba, eşinin ve çocuğunun ölümüne sebebiyetten hapse girer. “Herkes cennette doğar bazıları cehennemde büyür”. Gürses, bu sözlerle babasının hayatlarına bıraktığı yaraları tarif eder. Bu yaşananlardan sonra çocukluğundan 20’li yaşına kadar yoksul, sefil bir hayat yaşayan Gürses, okul okumamış ve hep içinde ukde kalan bu hayalini kardeşine yaşattırmak adına

* Hatice Baran Muş Alpaslan Üniversitesi Lisans Öğrencisi

¹ Yapımcı: Mustafa Uslu Dijital Yapımevi/Nuri Yıldırım ICNN (2018).

Konya'ya gider ve kardeşi Ahmet'i yatılı bir okula kaydeder. O da Adana'da bir pavyonda şarkı söyleyerek bir şekilde geçimini sağlar(1975). Babasının içki tutkusu Gürses'te acıları dindirme aracı olarak ortaya çıkar ve ömrü boyunca bedenine, ruhuna zarar veren kötü bir araç olarak sürekliliğini korur. Bir gece pavyondan geç saatte çıkıp evine şoförüyle yol alırken kaza geçirir. Herkes öldüğünü düşünürken o morgda el-ayak parmaklarıyla işaret vererek hayata geri döner. Ameliyat edilir, kafatasına platin takılır, sol kulağı işlevini yitirir ve bütün bunlardan dolayı müzik dünyasından uzak kalması gerektiği söylenilir(1979). 3 yıl boyunca hayata küser. Bütün bu trajik olaylar onun hem bedenini hem de ruhunu zedeler, âdeta dili lâl olmuş gibidir ve yine onu bu durumdan Limoncu Ali ustanın sözleri "Senin sesin var ya senin sesin sen ancak susarsan kesilir" kurtarır ve kendine gelir. Adana'da pavyonda çalışmaya devam eder. Pavyondaki dansöz kavgaları, milletin bağrıışmaları, içki ve çıkarılan birçok plağa rağmen ününün hiçbir yere ulaşmamasından yakınırken bir gün onu dinlemeye gelen plakçı Burhan Bayar, onun sesini çok beğenir ve onu İstanbul'a götürür. Konserler, turneler, filmler ve İstanbul'un en meşhur gazinolarında adı yankılanır ve herkes taraftan tanınan biri olur. Geçirdiği ameliyat sonucu bu yoğun programı yapmaması gerekirken o, çektiği acıların hıncını adeta bedenine zulüm ederek çıkarır. Doktorunun sürekli uyarmasına rağmen hiç dinlenmez içki ve uykusuzluk onun yoldaşı olur. Her yerde tanınan zengin biridir. Fakat hiç mutlu değildir. Annesinin ve kardeşinin ölüm anını hep kâbus olarak görür ve bu durumdan kendini sorumlu tutar. Hiç beyaz renginde bir elbise giymez. Çünkü annesi hep beyaz çarşafı yıkar bütün bahçeyi beyaz çarşafarla donatırdı ve Gürses, kardeşi ile birlikte bu çarşafların arasında koşuşarak zaman geçirirdi.

Beyaz, bir daha yaşanamayacak kısa ama mutlu anları hatırlatmaktadır. Film; bu anları, babasıyla geçirdiği kötü günleri ve Gürses'in küçükken güvercinleri havaya uçurma sahnesini ara ara Gürses'in hafızasında yenileyerek hiç peşini bırakmayan acı-tatlı anılarını izleyicisine yansıtmaktadır. Yıllar bu acılarla sürüp geçerken onun hayatına beyazı getiren Muhterem Hanım'la karşılaşır. Gürses, daha çocukken Muhterem Hanım'ın başrolde oynadığı bir filmini izlerken ondan etkilenir ve o gün izlediği bu

filimden dolayı hayatının ilk öpücüğünü de kaçıır. Hayatın tatlı tesadüfleri aynı turnede sahneye çıkacakları bir günde onun sesini kuliste duyduğunda aniden çocukluğunu hatırlar ve anısına saygısızlık yapıldığını düşünerek daha hiç yüzünü görmediği sahnedeki kadını tokatlaması ve şoka uğraması aynı anda gerçekleşir. Çünkü tokatladığı kadın, Muhterem Nur'dur. Attığı tokattan dolayı kendine çok kızar ve gidip Muhterem Hanım'dan özür diler. O gece Muhterem Hanım'a çocukluğundan beri ona hayran olduğunu da söyler. Beraber turnelere katılırken birbirlerinin sahnedeki performansını perdenin arkasında izlerler. İkisi de yaralı ceylan kadar ürkek ve içlidir. Muhterem Hanım, annesini dünyaya gelme esnasında kaybetmiş babası da onu terk etmiştir. Acıları hemen hemen ortak olan bu iki insanın soy isim ve isim konusundaki düşünceleri de aynıdır. Zira Müslüm Gürses, müzik dünyasına atılırken İstanbul'da babasından hiçbir iz bırakmamak adına soy ismi Akbaş'ken Gürses yapar ve bu seçim onun sesine biçtiği değerle de ilişkilidir. Muhterem Hanım ise adı eskiden Olga iken ismini Muhterem diye değiştirir. "Muhterem, saygıdeğer demektir. Hayat bana o kadar saygısız davrandı ki ismimi değiştirirsem belki bir şeyler değişir diye düşündüm". Hem Gürses hem Muhterem Hanım, hayatlarındaki olaylar karşısında o kadar çaresiz bir hâl alırlar ki bu küçük ama içinde derin yara barındıran değişiklikler onlar için bir dayanak olur. Ama hayat acıyı yaşatma konusunda üstüne kimseyi tanımaz.

Her şey yolunda iken baba hapishaneden çıkar, acı anılar, kabuk bağlamak için debelenen yaralar tekrar bir kâbus gibi belirir. Gürses, bütün olanlara rağmen babasına çok istemese de sahip çıkar, tekrar evlendirir. O arada okulu bırakan kardeşi Ahmet bu duruma çok kızar "Abi sen evliya mısın? Sen bu adamı nasıl affeder-sin." Köyde onları bırakıp İstanbul'a döner.

Kardeşi Ahmet, köyde bir kıza âşık olur, ona "katilin oğluna kız vermeyiz" derler. Ahmet, askere gider o esnada sevdiği kıza başkasına vereceklerini duyar. Bunun üzerine askerlikten firar eden Ahmet, köye gelip sevdiği kıza kaçırr. Baba, oğlunu Jandarmaya ihbar eder ve teslim olmayan Ahmet, vurularak öldürülür. Gürses, kardeşinin ölümünü duyup köye gelir ve babasının kendini savunmasına karşın o, babasının avucuna bir avuç toprak bırakır. O bir

avuç toprak, yıllar önce kendi çocuğunun mezarına toprak atmaktan ve son görevini yerine getirmekten aciz bir babanın yaptığı acımasız bir hareketin hatırlatışydı. “Baba; annem, kardeşim seni bekliyor.” Oğlunun mezarına gitmeyi küçücük evladı Müslüm’ün eline bir avuç toprak sıkıştırması ve al bunu annene götür demesinin hatırlatışydır.

Gürses, geri dönmek üzere köyünü ve babasını terk edip İstanbul’a gider. Zamanla kendisinden 21 yaş büyük olan Muhterem Hanım’ın desteğiyle bir nebze olsun kendine gelir ve onunla evlenir. İkisi de mutlu olmak adına atığı bu adımdan çok memnun güzel günler geçirirler ve Muhterem Hanım, Gürses’in isteği üzerine müzik dünyasını hayattından çıkarıp evine, eşine ayırır bütün zamanını. Muhterem Hanım’ın yaşından dolayı çocukları olmaz: “Ya bir gün baba olmak istersen. Ben hiç kızmam bir gün ol. -Hayır, olmak istemem benim adım ne? Müslüm Baba. Ben zaten babayım, milyonların babası”.

Müslüm Gürses’in konserlerinde, filmlerinde ve hayranlarında bir artıştır gider. Filmde Gürses’i canlandıran Timuçin Esen, onun hayatını yansıtan en güzel ve acıklı şarkılarını seslendirir. Konserlerdeki izdihamlar, acıklı şarkılarının ve etkileyici sesinin karşısında kendilerini jiletleyenlerin, elbiselerini parlayanların haberleri her yere yayılır. Kendisine ve hayranlarına zarar vermesinden dolayı hep eleştirilen Müslüm Gürses’in üzerine tez bile yazılır. Bu yüzden belli bir kesim, medya ondan uzak durur. Hatta TRT’nin ilk arşivlerine baktığımızda Gürses’le ilgili tek bir program görmek neredeyse imkânsızdır. Sene 1989, Gülhane Konseri ’nde sevenlerinin izdihamına maruz kalır ve bıçak darbesi yer. Onu bıçaklayanı bir baba şefkatiyle sorgular: -Neden yaptın, benim canımı düşünmedin kendininki de mi düşünmedin? -Affet kendimi bir an kaybettim, baba affet. -Peki, hadi git evine, beladan uzak dur”. O akşam Gürses, o yaralı hâliyle eve gelip içkiye sığınır, eski acı anıları kâbus gibi peşini bırakmaz. Bütün gece içtiğinden ve o ara eşi Muhterem Hanım’ı hırpaladığından habersizdir. Sabah eşinin morarmış yüzünün ve eşinin sarf ettiği sözler karşısında ne diyeceğini bilemez: “Hatırlamıyorsun değil mi? Beni dövsen de seni çok seviyorum. Saçımı alıp duvarlara çarpsan saçımı kazıtırm. Annenin, kardeşlerinin ve hayranlarının yaşadıklarından sen sorumlu değilsin, senin suçun yok. Annem öldüğünde ben ona söz verdim hep mutlu olacağım. Ve ben senin annen değilim, sen de baban değilsin” diyerek evi terk eder.

Gürses, arkasından gitmez belki eşinin yüzünde beliren o izler babasından kaçarken babasına benzeyen yanlarına şahitlik ettiğindendir. Eşini mutsuz etmekten korktuğu içindir belki de kim bilir?

Filmde Gürses’in hayranlarına ne kadar düşkün olduğu ve kendilerini jiletleyenlerin onu ne denli derinden üzdüklerini bu sahnede görmekteyiz. Konser gelenlerin gözlerinde benzer acılar, Gürses’i anlayan bu kesimin aynı acıları yaşadıkları hissi bile tüyler ürpertici. Gürses’in şarkılarındaki isyan, fer-yat, insanlar ve yaşam karşısındaki soyutlanma, çaresizlik dinleyicilerinin hâl ve hareketlerinde bu insanların da benzer sorunlar yaşadıkları izlenimini verir. Ne çok mutsuz insanlar var, maviliğin, güneşin kızıllığının tadına varamayan ne çok acı hayatlar var.

Uzun bir müddet sonra Gürses’in kazadan dolayı kalan sağlık sorunlarının ve psikolojik durumunun kötü olduğunu duyan Muhterem Hanım, Gürses’in hayatına bir daha çıkmamak üzere geri döner. Muhabbet ve sevgi dolu bir ömür geçirirler. Gürses, yaşadığı sağlık, psikolojik sorunlardan tam anlamıyla kurtulamamışsa da yüreğine, bedenine beyaz rengini getiren Muhterem Hanım, bir nebze olsun yaralarına şifa olur. “Bu sabah sensiz uyandım sensiz olmaz sensiz olmaz. Sabaha kadar hiç uyu-madım sensiz olmaz sensiz olmaz”. Gürses, Muhterem Hanım’ın olmadığı bir hayat düşünememiştir bile. Gürses’in hayatına sadece iki kadın girdiğini görmekteyiz: Anne ve eş. Bu iki kadın da birbirinden dirayetli, yaşadıkları sorunlara rağmen hayata sımsıkı sarılan güçlü kadınlar olduğu görülür. Gürses, annesini anılarında, eşini ise yanında hiçbir zaman bırakmayacak şekilde sahiplenir. Film, Müslüm Gürses’i son verdiği konserle ve Frederic Chopin’in Spring Waltz eşliğinde hayatını özetleyerek biter. “O hiç baba olmadı. Babası gibi bir baba olmaktan hep korktu ama herkes ona BABA dedi”. 30’dan fazla filme ve 80 albüme imza atmıştır. Son konserinde “Hayat zordu ama güzeldi” diyerek hayranlarına yaşadığı trajedilere rağmen anlamlı bir mesaj bırakır. 15 Kasım 2012’de geçirdiği baypas ameliyatından sonra kendine gelemeyen ve 3 Mart 2013’te 60 yaşında hayata veda eder. Yunus Emre’nin “Dil söyler kulak dinler, kalp söyler kâinat dinler” dizesinin yıllar önce Limoncu Ali’nin bulunduğu mekânda görür ve onun müziğe olan sevdasını daha da alevlendirir. Kalpten şarkılarını söyleyen Gürses’in sanat hayatı boyunca bu dizenin hikmetini kavrayan bir edayla hareket ettiği görülür. “Acıya müptezel kalplerin, çaresizlikten heder olmuş gönüllerin, sofralarına kederi meze edenlerin, mevsimi her daim kış olanların, kimi zaman gidecek yeri olmayanların, kimi zaman gitmekten yorulanların, kalbi özlemle kavruanların, hayat karşısında hep ama hep duvara toslayanların”² babasıdır Müslüm BABA.

²<https://youtu.be/zXtkbdLqrZQ> İbrahim Selim “Stolk”.E.T. 14. 11. 2018

AKASYAYI SON KOKLAYAN İÇİN BİR KUCAK

Mustafa YILMAZ

Ölüm siliyor. Hatta benlikleri silmekle kalmıyor, günahları da siliyor olmalı. Ölüler çok masum çünkü. Soğumaya başlayan insan tam da o eşikten sonra her şeyi geri getirmek istemez mi? Saçılan tüm oyuncaklarını, topladığı tüm parlak camları umutsuz bir çabıyla kucağında toplayıp geri almak istemez mi? Dün yanından geçtiği hanımeliyim bir kez daha koklamak, sarısını ve beyazını, serin bir haziran sabahı gün doğarken serçe ve hatta sığırcık seslerini dinlemek, o bebeğin boynunu bir kez daha öpebilmek için bir bacağına vermez mi?

Peki, böylesine bayıltıcı bir üzüntü yaşayan insanları (gerçekten hissetmiş olduklarını tüm mahiyetiyle görebilmiş olsak) kim olduğuyla zerre kadar ilgilenmeden delicesine bir tutkuyla saatlerce kucaklamak ve öpmek ve kulaklarına teskin edici bir şeyler fısıldamak istemez miyiz? Termodinamiğin ve dahi tüm fizik kanunlarının karnını bir nacakla yarıp oradan entropiyi söküp atmak hıncıyla dolmaz mıyız? En sert, yerdeki çimene dahi on yıllarca öfkeyle basmış olan bir adamın kalbini bile son perdenin saniyeye sıkışmış bir ömürlük "ah"ı, ferah çiçekli ve kuşlu ve bebekli ahı, delip geçmez mi? Masumlar, pişmanlar, kırgınlar, düşenler ki bu tüm insanlar demektir, ikinci kez düşenler bir kucak arıyorlar.

Adı konan ve konmayan perdelerin ötesinde çıplak duran kişiyi, hırslarından, dünyanın çirkin yanına bulanık yerlerinden sıyrıp en ani ve en terbiye edici deneyim olan ölümle kesiştirince kucağımız genişliyor birden bire. Kucağımıza toprak kokan soğuk bedenleriyle, sıcak ruhlarıyla binlerce insan yürüyor. Bin bir tefsire açık doğum trajedisıyla başlayan katmer katmer büyüleyici hayatın sonu da böyle oluyor.

Ahiretin yokluğuna yüklüce bahis oynamış isek bile masumlar öylece duruyor, yavaşça kayboluyorlar. Kaybolmayı da -üstelik ilgiye en çok ihtiyaçları olduğu zamanda- destansı bir şekilde değil, çığırkanlıktan uzak, sessizce yapıyorlar. Üstlerini örtüyoruz hep altımızda olan kahverengi dokuyla, bundandır, en yakınımız bile olsa görmüyoruz bu yavaş kayboluşu ve silinişi. Alelaide bir çavdarın kökü bizden çok daha yakından seyirci oluyor bu vedaya.

Gözyaşlarıyla, sızlayan burunlarla tanıdığımız bu kapanış bir yandan da giderayak

dünyaya iyilik yapmak gibi. Çünkü onun kadar olgunlaştıran, savunmasız bırakan ve bu savunmasızlık üzerinden de içindeki halis cevheri, iyiyi ortaya çıkaran, kabuklar kıran bir güç yok. Ona karşı, bireysel veya kolektif, her türlü yabancılaşmamıza, her türden savunma hattımıza karşı yine de sarsıcı olabiliyor. Kilometrelerce uzaklıktan bile kendisini duyuruyor, kendisini hissettiriyor, kendisini düşündürüyor. Ve biz bu kadim, çakmakla yakılmadan okunamayan mesajın şimdilik son habercisi olarak, soğumaya başladığımız anda çağırıyor yinelemiş ve insanlığı uyarmış oluyoruz.

Yeni Gün

Işık, durak...
Dize yitik,
Darıya tutuk...

Yeni gün;
Garip, sönük,
Bağı çözük...

İstasyon, çiçek...
Dal, karışık...

Sol yana ağrı,
Yaşamak hüzne...

Acı, keyif ruha...
Rahat, gözyaşına dil...
Söz, kılıç Selahattin'e...
Güne yazgı, mancınık...

Ağaç su, köke...
İlham, örümcek ağı...
Öz, kelama kapak...

Gece, kimsesiz...
Tebessüm, adak...
Yalnız, güzellik...

Damlaya, derya yatak...
Yağmur, şaire yeni...

Burhan KALE

HUKUK ÇELİŞKİSİNE DAİR BİR ROMAN, “DAVET”

Osman AYTEKİN

Şair yönüyle tanıdığımız Selim Tunçbilek'in Davet isimli çalışması romanda da ne kadar başarılı olduğunu gösteriyor. Kitap bir solukta okunacak akıcı dili ve kendine has üslubuyla dikkat çeken bir roman.

Davet; bir insanın askerler tarafından alınıp önce ilçe Jandarma karakoluna sonrada adliye binasına götürülmesiyle başlıyor. Burada roman kahramanının gözünden gözlemler ve ayrıntılar anlatılıyor. Roman kahramanı kendi yaşadıklarının ayrıntılarını içselleştiriyor. Kendi hayatını, yaşadıklarını ve karmaşa durumlarını irdeliyor. İnsan hayatının çok az bir kısmının kendi iradesi ve çoğunun da başkaları tarafından şekillendiğini hayret ve acı ile yüzleşmeyi romana adını veren “Davet” ile başlıyor. İnsan bir kere kendi başına gelen olumsuz sürüncememeler de kalacağını düşündüğü durumlar nedeniyle endişeler ve korkular taşır. Belirsizlik tedirginlik verir ve bu durum çileye, acıya dönüşebilir. Roman, böyle-sine kendisini bir durumda bulan kahramanın analizlerine ayrıntılı bir şekilde yer veriyor.

Romanı okumaya başladığımda Selim Tunçbilek'e, “bu roman Kafka'nın “Dava”sını andırıyor demiştim. Romanda yer yer Kafka'nın Dava'sında yer alan Josseph K.'ya atıfta bulunur. Tunçbilek'se romanıyla ilgili olarak Kafka'ya bir eleştiri, bir tepki anlamında yazıldığını belirterek bir sohbetimizde şu düşüncelerini aktardı, “Bütün ilimler “özü” önceler. Yalnızca hukuk özü öncelemez. Özü zedelememek için ona doğru bir yöntemle yaklaşmak gerekir, tezinden hareketle usulü önceler. Gerçek bir hayattan kesit sunarak hukukun bu tutumunun hukukun kaynağı olan vicdanı nasıl kanattığını göstermek ister.

Hukuk hayatımızın her alanına istediği anda, istediği yöntem ve teknikleri kullanarak müdahil olabilir mi, yoksa hukukun da sınırlanması gereken bir alanı var mı? Sorusu üzerine insanlığı düşünmeye davet eden bir eser.” (sh.96) Yazarın bu düşüncesi kendine romanda da yer bulan bir ifadeyle şu soruyu sorar; “Toplumun vicdanı dediğimiz hukuk, benim vicdanımın rahatlığı için vicdanımı ve ruhumu yeniden acıyla kanatmaktan mı geçiyordu?” Roman vicdan ve yasa arasında sıkışan bir anlayışı sorgular, tespitlerde bulunur ve yukarıdaki düşünceleri yine sorularla ve mülâhazalarla irdeler; “Yasalar sadece

güçsüzlere karşı onların güçsüzlüklerini vurgulayan ve belirginleştiren düzenlemelerdi.

Yasaların yeryüzünde doğuşları da zaten varlığı ve mülkiyeti korumak için olmamış mıydı ki? Asla mülkiyetin ve varlığın adil paylaşımına hizmet etmeyen yasaları halk zorlaya zorlaya ona doğru götürmeye başlamıştı. Adalet herkes için gerekli ve hayatın en göze çarpmayan ışığıydı. İnsanları bir arada tutan yegâne güç adalettir. Adaletin kaybolduğu yerden insanlarda kaçarlardı. Adliyelerde adalet aramak için girenlerin sayısı ne denli artarsa o ülkenin insanları kendilerini o denli güvende hissederdilerdi.” “Dava” ile “Davet” arasında ayrıntılar açısından bir fark olsa da “Dava”, “Davet” kadar kendini rahat okutmuyor. Her iki roman insanın yaşadıklarının birer psikolojik yansımaları ve benzer bir olaydan yola çıkıldığı görülse de “Davet” bizden birini anlatıyor. Tanıdık, bildik mekânlar ve anlayışlar itibariyle sıcak bir okuma tadı bırakıyor.

İnsanın kendi iç hesaplaşması, dün yaşananlarla bugünlerin kıyaslanması; acı ve mutluluklarla sorgulanır; “Hangi elem ve acıların bize mutluluğu, hangi sevinç ve neşenin bize kederler getirdiğini ayırt edebilmemiz, anlayabilmemiz hayatın hızlı telaşı ve kaygısı arasında mümkün olmaz”, denilir.

“Davet” adaleti tesis veya yok eden (!) makkamla yüzleşme adeta sanrılar bir hal içinde verilmektedir. Gerçeğin bir yüzünü ifade eden bu roman da ve gerekse gerçek hayatta insanlar kendilerini çok az yönetebiliyorlar. Bu bakımdan yazara göre insan hayatta en beceriksiz bir çırac gibidir. İnsan hayatında bir yere götürülünce, götürülen o kişinin aklına pek çok ihtimaller gelir ve kendi bir yandan olumlu bakarken, diğer yandan da akıbetinin ne olacağını bilmediği, tedirginlik içinde olması nedeniyle olumsuzluklar birer vehim olarak kişiyi rahatsız eder.

Romanda ayrıntılara, gözlemlere dayanır. Roman kahramanı, belirsizlik içinde karakolda sehanın üzerine konan bir dergide yer alan jandarmasının başarılarını anlatan yanlarını düşünürken bile, bu başarıdan yola çıkarak alegorik başka olayların aslında görüldüğü gibi olmadığına da vurgu yapar. Emekli olan memurların bile emekliliklerinde aralarında görev yaptıkları yerlerin önemi açısından gayri meşru olarak soygun, vurgun ve talan olması gerçe-

ğini de akla getirir. Kitapta bu tür ayrıntılara da yer verilir. Aslında her şeyin hiçte görüldüğü gibi olmadığdır. Bir yanıyla da görünüş daima aldatır gerçeğini işaret eder. Bu bakış açısı yazara bir gerçeği ifşa eder; yasaların sadece güçsüzlere karşı güçlü olusu...

Adliyeye getirilen roman kahramanı Avukat Candan ile karşılaşır ve tanışır. Avukat, kahramanla geçmişte tanıştıklarını söyler, duygusal bir yakınlık olur. Sık sık kendi iç hesaplaşmasını yapan roman kahramanı evli biri olarak Avukat Canan'a karşı beslediği yakınlıktan dolayı düşüncelerinin iğrenç olduğu duygusuna kapılır. Adliye salonunda askerden bir sene önce gelen köyden anne ve babasıyla birlikte, yurtdışında bulunan bir kızla uzun süre nişanlı olan sonra da kâğıt üzerinde evlenip yurtdışına gitmeyi düşünmüşler. Oğlan askere kız Almanya'ya gitmiş Dört ay sonra da yurt dışı daveti... Bu olaydan yola çıkılarak adliye bina duvarlarına sinmiş acıların, sızıl原因 çeşitli suç ve suçsuzların izleri, hikâyeleri ifade edilir. Acı ve gözyaşlarına dikkat çekilir Bu tür vurgulamalarla insanların psikolojik olarak yaşadıkları duygusal gerçeklikler sergilenir. Bu yönüyle yaşanmışlıklar içselleştirilir. İnanan bir toplumda birbirleriyle bağdaşmayan olumsuz insan hayatları, çelişkiler, düzensizlikler aşağılayıcı bulunarak din, iman ve vicdanla örtüşmediği, ayıplanması gereken bir olgu olarak herkesin sorumluluk içinde olması gerektiği belirtilir. Roman bu bakımdan toplumsal bir duyarlılığı da içinde barındırır. Yapılan tespit ve vurgulamalar, imalar insanların yaşananlar karşısında sessiz kalmalarına, duyarsızlıklarına da bir tepki niteliğindedir.

Adliye binasında çocuğun anlattıklarını özetleyen; insanlar istemedikleri şeyleri bazen hayatta yaşayabiliyor" ifadesi ile kendi durumu arasında bağ kurar ve bu durumu kendi halini özetlediğini belirtir.

Avukat Canan roman kahramanıyla 2004 yılında bir şiir şöleninde tanıştığını söyler. Öğle arasında avukatın bürosunda yemek yerler, sohbet ederler. Bu haliyle gerek mekân tasviri olarak Kayseri'nin yer alması ve şiir şölenine vurgu yapılması, yakın zamanı tasvir ve tespitin arka planında romana gerçeklik katar, yaşanmış bir hayattan seçilmiş kanaatini hissettirir.

Romanda geçen kahramanın hayatından kesitleri sabah başlıyor, mesai saati sonuna doğru mahkeme salonuna alınıyor. Mahkemeye getirilme durumu ise davet edilen kişinin ölen kızı için eşinden davacı olup olmadığıdır.

Toplumsal vicdan yani yasalar roman kah-

ramanının gözünde sabahtan akşama kadar yaşadığı psikolojik rahatsızlıklar aile huzurunu yapıcı özelliğini yitirip yok edici bir duruma bürünüyor. Kahramanın bir gün içinde yaşadığı bu mahkeme davetinin hikâyesi romanla aynileştirerek hikâyesi kaleme alınmıştır. Bir yönüyle bir novella olarak adlandırılacak bu kitabın en çarpıcı özeti belki de şu sözler olacaktır: "Dünyada hiçbir adalet sistemi gösterilemez ki adaletsizlikte sağladığı başarıyı adalette de sağlayabilsin."

Roman kahramanı sabah eve kahvaltıya ekmek almak için evinden çıkar, adliye binasına kadar uzanan yorucu ve uzun bir gün geçirir. Adliye-den ayrılır, bir kaza sonucu ölen çocuğuyla dolu duygular içinde akşam vakti eve gelir. Eşi kendisine nerede olduğunu sorunca da yaşadıklarını anlatmanın bir romana sığacak kadar büyük olduğunu, yaşadıklarını yazacağını ve yazınca okumasını söyler ve roman böyle biter. Roman nehir roman olmanın işaretini de verir.

Selim Tunçbilek'i oldukça başarılı bulduğum romanından, anlatımdaki Türkçesinin duruluğu, sadeliği ve konuya hâkimiyeti nedeniyle kutlarım. "Davet" ilgiyle okunacak bir romandır.

*** Davet, Selim Tunçbilek, roman, 126 sayfa, Şiir Vakti yay.2. Baskı 2017, Kayseri.**

O ÇOCUK BENİM

Sen parlayan kurt dişlerinle yüzüme gülerken
O ellerini bana değıdır.
Çünkü beyaz yaz bulutları bile
Benim kadar kiri belli etmez.
Üşümemiştir hiçbir gölge gece soğunda...
Tık taklar taka tukalara karışır sağımda solumda
Bana arkamı dönme korkacak yaşlarda değılim artık.
Korkutacak yaşlarıma geldim çık artık, ortaya çık!
İşte yeni yaşımda giydiğim beyaz giysim.
Ben neyin bedeliyim?
O çocuk benim!

Nursel KEÇE

SONUN BAŞLANGICI

Selin Meriç ÜNAL

Üç yüz altmış beş günlük kısa yolculuğun sonlarına geldik. Kısa diyorum çünkü 2018'in kapımızı çalışı daha dün gibi sanki. İçeri aldık ve şimdi uğurluyoruz. Kapıda sabırsızlıkla bekleyen bir 2019 var. Bizlere güzel haberler mutlu günler getirmişçesine göz kırpmıyor.

Geçmişle savaşımlar geleceği yitirirler. Yeni aşkları, can sıkıcı ayrılıkları yaşatan koca bir yıl geride kaldı. Aldığı çok verdiği az bir yıldır. Dilerim ki yeni yıl bize her zaman bardağın dolu tarafından bakmayı ama boş tarafı içinde çabalamayı öğretir. Sarmaşık misali hayallerimizi sarıp sarmalayalım. İnanmaya, sevmeye, güvenmeye kendimizden başlayalım. Önce hedeflerimizi değil istediğimiz duyguyu belirleyelim. Aklımız ve kalbimiz aynı yolda olduğu sürece tüm yollar zafere çıkacaktır. Herkesin yerinden memnun olduğu, zamanı geriye almak istemediği, keşkelerin yerini iyikilerin aldığı günler görelim. Paula Coelho'nun kendime ilke yaptığım bir cümlesinde şöyle söylüyor: "Kapıyı kapatın, müziği değiştirin, evi temizleyip tozu silkeleyin. Eskiden olduğunuz kişi olmayı bırakın ve şimdi olduğunuz kişiye dönüşün." Hayattaki en önemli başarı kendin olabilmektir. Aynadaki bizi doğrusuyla yanlışıyla hep sevelim. Zor günlerinde ona ilk biz sarılalım çünkü insan en çok kendine ihtiyaç duyar. Bir hikâyemiz olsun bu hayatta sadece bize ait, bizim yazdığımız. Başka türlü birilerinin hikâyesinin bir parçası olmaktan kaçınamayız. Dünyada herkesten bir tane var, bir başkasının kopyası olmak için çok değerliyiz. Sadece empati kurarken bir başkası olmalıyız. Geçen her saniye günümüzden, ömrümüzden, gönlümüzden gidiyor. Gideni uğurlayalım geleni karşılayalım. Gönlümüz kimi istiyorsa gözümüz hep onu görsün, kalbimiz ne diyorsa dilimizden hep o düşsün.

"Dünyada hiç kimse seyirci koltuğunda oturan cecur insanları alkışlamaz. Alkışlar hep sahneye çıkanlar içindir." Yeni yılda seyirci değil sahnede olmak dileğiyle. En insani duygularıyla mutlu bir yıl diliyorum.

ÇİÇEK RÜZGÂRI

Sabah sabah
Güzel kokulu çiçekler
Uykulu gözleri
Uyandıran su buharı
Balçıkla kaplı
Lastik ayakkabı
İki şiir arası peynir ekmek
Rüzgârda uçuşan
Gömleğinin kokusu
Balçıkla kaplı
Evlerin kapısı
Sana açılır
Lastik tokalar
Düğümlemlerin diye
Boğazımın kenarı
Yazsın kara kaplı
Defterin ortasında
Belirsiz bir el
Yazısıyla
Unutursam
Hatırlatsınlar
Kırpıklarının kıyısında
Sorgusuz boğuşunlar.

Kurtuluş ÇELEBİ

A•KALEMLER

Şiir Vakti Dergisinin aylık ekidir.
Sahibi: Sevilay Tunçbilek
G.Y.Yönetmeni: Selim Tunçbilek
Y.İşleri Müd.: Mehmet Tunçbilek

Posta Çeki Hesap No: 05640490

Yazı Kurulu

Mustafa Yılmaz - Fatma Dağlı
Emine Çoban - Melike Çelik
Z. Meral Konşuk İvecan

akalemlerdersisi@gmail.com

Abone: www.akalemler.com
satış: www.kitap-evi.com
Baskı : Geçit Ofset Matbaacılık
Abone Bedeli: 60TL. Kurum:100TL
Her ayın birinde abonede yazılır.

